Hilal

“MÜSLÜMANLAR” dergisinin parasız çocuk ilâvesidir.

Sayı
4
2016

PİŞMİŞ YUMURTADAN PİLİÇ, ÇIKTIĞI GÖRÜLMÜŞ MÜ HİÇ?

Yolcunun biri akşamleyin iner bir hana,
Hancı tavuk haşlar, yumurta kırar sahana.
Koyar yolcunun önüne der: "Afiyetle ye!"
Sabah da para almaz, yolda sıkılmasın diye.
Zaman dediğin ne ki yel gibi gelip geçer.
Yolcu dönüşte kahveyi aynı handa içer.
Derken söz sözü, hancı da eski hesabı açar.
Bunu duyunca da yolcunun neşesi kaçar.
Hancı der: "Hesap uzunca, bire beşe bakma,
Ver elli bini gerisini aklına takma.
Sen de yüzünün akıyla yoluna devam et."
Bunun üzerine yolcu koparır kıyamet:
Bir tavuk bir yumurta yediğim hancı baba,
Benim aklım ermedi yaptığın bu hesaba."
"Bak arkadaş!" der. "Bu kadar etme keder,
Tavuk her gün yumurtlasa üç ayda ne eder?
Düşünsene her yumurtadan çıksa bir piliç,
Bu kadar piliç elli bine verilir mi hiç?"
O zaman adamcağız akla karayı seçer,
Kahve yudumları boğazından zorla geçer.
Birbirinin boğazını sıkacak değiller ya,
Anlaşırlar konuyu götürmek için kadıya.
Kadının yanına gidilmez ki eli bomboş,
Hancı doldurur heybeyi, onun havası hoş...
Yolcu desen korkaklara muhtaç değildir tok,
Günahını götürmek istese, günahı da yok...
Tavuklar çıkarınca başını heybeden ak ak,
Kadı kararını hancıdan yana verir bak.
Kadı yolcuya dönerek der: "Hancı haklı çok,
Vereceksin parayı bunun lamı cimi yok."
Varsa başka tanığın, kanıtını getirip ver,
Hak kapısı yarın beşe kadar açıktır." der.
Derler ki: "Kul daralmayınca yetişmez Hızır."
Yolcumuz görür karşısında Hoca'yı hazır.
Başına gelenleri anlatır birer birer,
Hoca da yolcuya hemen yardım etmek ister.
"Yarın gidip kadının yanında bekle beni,
Zamanı gelince kurtarırım korkma seni."
Yolcu çaresizdir, dönerek kadıya varır:
"Hoca tanığımdır dinleyin." diye yalvarır.
Ertesi günü Hoca'yı başlar beklemeye,
Kadı düşünür: "Nasrettin gelir ne demeye?"
Hoca daha görünmez, saatler gelir geçer,
Kadının canı sıkılır bir bardak su içer.
Neden sonra Hoca telaşlı girer içeri,
Kadı el işaretiyle çağırır gel beri...
Pişmiş aşa su katan Hoca'ya ders vermek için,
Kadı kızar: "Zamanında gelmiyorsun, niçin?
Bunca zaman beklettin oyuncak mı mahkeme?
Sakın ha!.. Unutmuşum kadı efendi, deme."
Kadı hediye alarak haksızlık yapınca,
Usulünce uyarmak ister, Nasrettin Hoca.
"Sorma kadı efendi başıma gelenleri,
Ayıp değil ya!.. Elim dar idi, çoktan beri,
Buraya gelirken ortakçım geldi karşıdan,
Buğday istedi alıp veremedim çarşıdan.
Buğdayı, bulgurluk kaynatıp sermiştim dama,
İşte ondan ölçüp tohumluk verdim adama."
Kadı ekmeğine yağ sürülmüş gibi kükrer:
"Allah'tan kork!.. Pişmiş buğday ekin olur mu?"
der.
O zaman Hoca der ki: "İleri gitme kadı,
Kalmadı artık baktığın bu davanın tadı.
Utanmadın değil mi başındaki kavuktan,
Her gün bir yumurta aldın haşlanmış tavuktan.
Haşlanmış tavuktan civ civ çıksın buna hayhay,
Ne diye ekin olmuyor benim pişmiş buğday?"
Bunu duyunca öne düşer kadının başı,
Hoca kurtarır haksızlıktan bir vatandaşı.

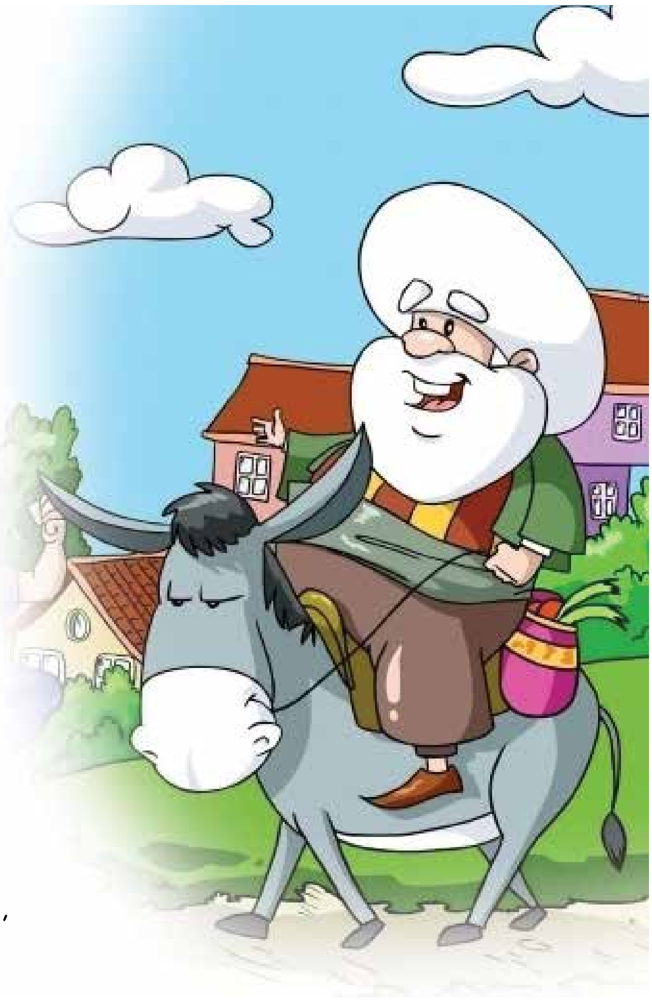

BAHARIN MÜJDECİSİ: LALE

Sare DEMİRSOY

Bahar bütün güzelliğiyle geldi, içimize neşe saçıyor. Ağaçlar çiçek açtı, parklar, bahçeler rengarenk çiçeklerle süslendi. Bu çiçekler içinde biri var ki güzelliği, zarafeti ve inceliğiyle dikkat çekiyor.

Lale sadece güzelliğiyle değil, kültürümüzde taşıdığı yerle de önem taşıyor. Osmanlı'da 1718-1730 yılları arasındaki 12 yıllık döneme lale devri adı verilir. Bu dönemde lale yaygınlaşmış. Bu devirde yetiştirilen 840 çeşit lâlenin herbirinin ayrı adı vardı.

Süsleme sanatında, mimarlıkta ve çeşitli cami, türbe ve çeşmelerin yapımında lale motifleri kullanılmış ve işlenmiştir. Lale, ebrularda, camilerde çinilerde başlıca işlenen figürlerden biri olmuştur.

Laleye verilen önemin en büyük sebebi, "lale" kelimesinin yazılışıyla "Allah" yazılışında aynı harflerin kullanılmasıdır.

Anavatanı Orta Asya ve Ön Asya olan lale Osmanlılar döneminde şöhretine kavuşmuş, 16. yüzyılda İstanbuldan Avrupaya yayılmıştır. Hollanda laleyi bizim vasıtamızla tanımış olmasına rağmen bugün dünyanın en büyük lale üreticileri arasındadır. Hollanda'da bu alan bir sektör olmuştur ve ülke ekonomisine ciddi katkısı vardır.

Lale, soğandan üretilen bir çiçektir. Lale soğanlarının Eylül - Kasım aylarında dikimleri yapılır. Çiçeklenme zamanı türlere bağlı olarak Şubat - Mayıs aylarıdır. Türkiye'nin çoğu yerine tabiî olarak yayılmış olan on dört türü bulunmaktadır. Soğanlarının üzerinde zarımsı bir örtü bulunur. Etli ve yeşil 2-8 yaprağı vardır. Çiçekler, saplar ucunda çoğunlukla bir, bazen ikidir. Çiçek parçaları altılıdır. Kırmızı, sarı ve ara tonlarda renklere sahiptir.

Bu güzel bahar ayında siz de kırlara, bahçelere çıkın, baharın coşkusunu yaşayın. Rengarenk lale bahçelerine gidin, bu doyumsuz güzelliği yaşayın. Belki de küçük bir saksıda masanızda sizler de bir lale alabilir, evinize bir güzellik katabilirsiniz.

Kuşların ve karıncaların dilini bilen peygamber:

SüleymaN

Davud (a.s)'ın dokuz oğlu vardı. Hz. Davud oğlu Süleyman'ı çok severdi. O daha küçücükken bile, insanlar arasında hüküm verirken oldukça doğru kararlar vererek babasının gözüne girmişti.

On iki yaşında olduğu halde babası Hz. Davud'un vefatından sonra hükümdar olup ülkesini yönetmeye başladı. Tahta çıkarken Yüce Allah ona "Arzu ettiğin her şeyi sana vereceğim" buyurmuştu. Hz. Süleyman da:

- Ya Rabbi şüphesiz sen bağışta bulunanların en hayırlısısın. Öyleyse bana hiç kimsenin ulaşamayacağı bir saltanat bağışla.

Bunun üzerine; Yüce Allah rüzgarları, cinleri, hayvanlan onun emrine verdi. Kuşların ve karıncaların dilini öğretti. Hz. Süleyman kuşlardan, cinlerden ve insanlardan meydana gelen büyük bir ordu kurdu. Hz. Süleyman, yaptırdığı görkemli sarayını, imanın nuru ve onun getirdiği üstün bir akıl ile yaptırmıştı.

Hz. Süleyman'ın hayatı, Allah'a gönülden iman eden bir müslümanın aklının ne kadar fazla, ufkunun ne kadar geniş olduğunu bütün insanlığa gös

teren çok çarpıcı bir delildir. Karıncalar vadisinden geçerken, karıncaların endişelendiğini farkedince onları ezmemeye özen gösterecek kadar hassas bir peygamberdi.

Bir gün orduya su arayıp bulma gibi önemli bir görevi olan Hüd Hüd Kuşu, uzun süredir ortalıkta görünmüyordu. Diğer kuşlar da onun nerede olduğundan haberdar değildi. Hz. Süleyman ise bu duruma oldukça kızmıştı. Çok geçmedi ki Hüd Hüd Kuşu göründü. Telaş içinde Hz. Süleyman'ın huzuruna çıktı.

Sizin bilmediğiniz bir şeyi öğrendim. Sebe ülkesine ulaştım. Orada hükümdar Belkıs'ı ve halkını gördüm. Allah'ı bırakmış puta tapıyorlar.

Hz. Süleyman önce inanmadı. Hüd Hüd Kuşu habersiz ayrılışının suçunu örtmek için bunları söylüyor sandı. Sonra Hüd Hüd Kuşuna dönerek:

Bakalım doğru mu söylüyorsun. Şimdi bir mektup yazacağım. Bunu bahsettiğin kadın hükümdara götürüp vereceksin. Mektubu verdikten sonra oradan ayrılıp bir yere gizlen. Mektubu okuduktan sonraki tavrını bana haber ver.

Hüd hüd kuşu mektubu Belkıs'a ulaştırdı. Belkıs mektubu alınca çok heyecanlandı. Vezirlerini toplayıp durumu haberdar etti.

Süleyman isminde bir hükümdardan mektup aldım. Güneşe tapmayı terketmemizi, bir olan Allah'a iman etmemizi istiyor.

Vezirler, korkmadıklarını, gerekirse savaşabileceklerini söylediler. Ancak Belkıs Sultan işi barışçı yoldan halletmeyi düşünüyordu. Bu nedenle Hz. Süleyman'a hediyeler göndermeyi daha uygun buldu. Bütün bu

olanları izleyen Hüd Hüd Kuşu, gördüklerini Hz. Süleyman'a bildirdi.

Hz. Süleyman elçileri karşılamak için büyük hazırlıklar yaptırdı. O kadar muazzam bir karşılama töreni yaptırdı ki elçilerin adeta dili tutuluverdi. Gördükleri saltanat onları büyülemişti. Hz. Süleyman'ı dinlerken onu hayran hayran süzmekteydiler. Hz Süleyman:

Hediyeleriniz için çok sağolun. Görüyorsunuz ki Yüce Allah bana bol bol nimetler vermiş. Sizin hediyelerinize ihtiyacım yok. Beni memnun etmek istiyorsanız güneşe tapmayı bırakınız. Yalnız Yüce Allah'a ibadet ediniz. Eğer söylediklerimi kabul etmezseniz, ülkenizi bu gördüğünüz muhteşem ordumla darmadağın ederim.

Elçiler bu muhteşem manzara karşısında ürpermişlerdi. Hz. Süleyman'ın sözlerine, "Emredersiniz" diyerek oradan ayrıldılar.

Sebe hükümdarı Belkıs elçilerin anlattıkları karşısında çok şaşırmış ve oldukça da etkilenmişti. Hz. Süleyman>a karşı direnemeyeceğini anlamıştı. Çaresiz onun dediklerini kabul edecekti. Hz. Süleyman'a gitmeye karar verdi.

Belkıs yola çıkmadan önce, dünyada daha bir benzeri olmayan eşsiz tahtını sağlam bir sandığa yerleştirip, sadece kendinin girebildiği bir odaya kilitledi. Hz. Süleyman, Belkıs'ın iman etmeye niyetli olduğunu biliyordu. Bir mucize göstererek onların imana gelmelerini kolaylaştırmak istiyordu. Bu nedenle emrinde çalışan bütün insanları, cinleri ve hayvanları bir araya topladı.

Belkıs bize geliyormuş. O buraya gelmeden onun tahtını bana getirecek biri var mı içinizde?

Vezirlerinden bilgili ve oldukça dindar birisi Hz. Süleyman gözünü açıp kapayıncaya kadar Belkıs'ın tahtını getirivermişti.

Hz. Süleyman tahtı inceledikten sonra biraz değiştirmelerini emretti. Billurdan bir saray yaptırıp tahtı buraya yerleştirdi.

Hz. Süleyman Belkıs'ı karşılayıp doğruca bu saraya getirtti. Belkıs tahtı görünce şaşkınlıktan donakaldı. "Tıpkı benim tahtım" diye mırıldanı- yorken, Hz.Süleyman;

- Sizi karşılamak için ülkenizden getirttim, buyurun oturun.

Belkıs tahta oturacakken etekleri ıslanmasın diye eteğini toplayacaktı ki, Hz. Süleyman havuzun üstünün camla kaplı olduğunu, eteğinin ıslanmayacağını söyledi.

Bu olay Kur'an-ı Kerim'de şu şekilde ifade edilmektedir:

"Ona: "Köşke gir" denildi. Onu görünce derin bir su sandı ve eteğini çekerek ayaklarını açtı. Hz Süleyman dedi ki: "Gerçekte bu, saydam camdan olma düzeltilmiş bir köşk zemindir." Dedi ki: "Rab- bim, gerçekten ben kendime zulmettim; artık ben Süleyman'la birlikte âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum." (Nemi Sûresi 44) —

Gördükleri onun imana gelmesine sebep oldu. Güneşe tapmakla ne kadar hata ettiğini anlıyordu, işte Yüce Allah, peygamberi olan Hz. Süleyman'a ne büyük zenginlik vermişti.

Belkıs imana gelmişti. Alemlerin tek yaratıcısı Yüce Allah'a inandığını açıkladı. Hz. Süleyman daha sonra Belkıs ile evlendi.

Hz. Süleyman 40 yıl saltanat sürmüştü. Vefatına yakın bir mabed yaptırıyor, inşaatta cinler çalışıyordu. Yine bir gün inşaatı kontrole gelmiş, asasına yaslanarak çalışanları seyrediyordu. Ancak asaya yaslanmış bir vaziyette ruhunu Yüce Allah'a teslim etmişti. Cinler bu durumu farketmemişler- di. Olacakları evvelden bildiklerini sanan cinler Hz. Süleyman'ın vefatını anlamamışlardı. Hz. Süleyman asasına yaslanmış vaziyette günlerce kaldı.

Hiç kimse yanına gelip birşey sormaya cesaret edemiyordu. Bu sırada bir ağaç kurdu Hz. Süleyman'ın asasını kemiriyor, her geçen gün iyice yontuyordu. Yapılan yer Mescid-i Aksa idi. Mabedin inşaatı bittiği zaman ağaç kurdu da asayı içten içe yiyip bitirmişti. Sonunda asa Hz. Süleyman' ağırlığını taşıyamayınca çatırdayıp kırılmıştı. Dolayısıyla Hz. Süleyman da yere devrilmişti. Bu olaya şahit olan insanlar ve cinler hemen koştular. Bir de gördüler ki Hz.

Süleyman çoktan vefat etmişti.

BEREKET MUCİZESİ

Medineli müslümanlar hendek savaşına hazırlanıyordu.(627) İranlı bir sahabe olan Selmanı Farisi (r.a.) şehrin etrafına hendekler kazılmasını tavsiye etti ve bu işe giriştiler. Düşman, Mekkeden yola çıkmış, Medineye doğru geliyordu. Müşrikler Medineye varmadan hendeklerin bitmesi gerekiyordu. Bunun için müslümanlar hendekleri

canla başla kazıyordu. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) de herkes gibi hendekte çalışıyordu. Toprak kazıyor, taş çekiyordu. Hattâ kazı esnasında çıkan dev bir kayayı kimse kıramayınca mübarek elleriyle balyozu aldı ve üç darbede kayayı parçaladı.

Müslümanlar çoğu zaman aç karna çalışıyorlardı. Çünkü o sene bölgede şiddetli bir kıtlık ve kuraklık vardı.

Sevgili Peygamberimiz de aynı durumdaydı. Hattâ açlığını bastırmak için karnına taş bağlamıştı. Hz. Cabir bin Abdullah (r.a.) Peygamberimizi bitkin halde görünce evine giderek hanımına sordu:

- Rasulüllahı son derece acıkmış gördüm. Başkası olsa bu açlığa dayanamazdı. Evde yiyecek bir şeyler var mı?

- Vallahi, şu oğlaktan ve bir avuç arpadan başka bir şey yok!

- Öyleyse hemen bunlardan bir yemek hazırlayalım!

Hanımı arpayı el değirmeninde öğüttü, hamur yoğurup mayaladı. Hz. Cabir de oğlağı kesti. Etini doğrayarak bir çömlekte tandıra koyup pişirmeye başladı. Hanımı, Hz. Cabire tenbih etti:

- Biliyorsun, yemeğim azdır. Sakın beni Rasulüllah ve yanındakilere karşı utandırma!

Hz. Cabir Peygamber Efendimizin yanına vardı:

- Ya Rasulüllah! Azıcık yemeğimiz var. Yanınızda birkaç kişiyle bize yemeğe buyurun!

- Yemeğin ne kadardır?

- Bir avuç arpa ve kesilmiş bir oğlak var.

- Hem çok, hem de güzel bir yemek. Hanımına söyle, ben gelinceye kadar yemeği tandırdan çıkarmasın!

Sonra hendek kazanlara seslendi:

- Ey hendek halkı, kalkınız! Cabirin ziyafetine gideceğiz!

Peygamberimizin daveti üzerine hendekte çalıoşan muhacir ve ensardan bin kişi bir anda kalktı. Hz. Cabir şaşkınlıkla yemeğe gelen sahabelere baktı. Bir de evdeki yemeği düşündü. Yemek çok azdı. Ne yapacağını şaşırdı. Telâşla önden giderek eve yetişti:

- Allah iyiliğini versin. Rasulüllah yanındaki bin kişiyle yemeğe geliyor. Şimdi ne yapacağız?

- Rasulüllah yemeğimizin ne kadar olduğunu sana sormadı mı?

- Yemeğin ne kadar olduğunu sormuştu. Ben de söylemiştim!

- Peki, onları sen mi davet ettin, yoksa Allah Rasulü mü?

- Rasulüllah davet etti!

- Öyleyse merak etme. O, senden daha iyi bilir.

Az sonra Peygamberimiz, yanında sahabelerle birlikte geldi. Peygamberimiz ashabına onar onar içeri girip sofraya oturmalarını istedi. Sonra yemeğe bereket duası yaptı. Bundan sonra Peygamberimiz pişirilen yemeği parçalara ayırdı ve üzerine et koyarak ashabına elleriyle ikram etti.

Bütün müslümanlar onar gruplar halinde oturarak o yemekten doyunca kadar yediler. Herkes yiyip gittikten sonra yemeğe baktılar. Yemek, ilk andaki gibi hiç eksilmemişti. Bu apaçık bir bereket mucizesiidi. Peygamberimiz evin hanımına şöyle buyurdu:

- Bu kalanı da hemen kendiniz, hem de komşulara ikram edersin. Çünkü bütün halk açlık çekiyor.

Bu mucizeden sonra müslümanların maneviyatları daha da kuvvetlendi, şevk ve gayretleri arttı. Hendekler düşman gelmeden altı gün gibi kısa bir sürede tamamlandı.

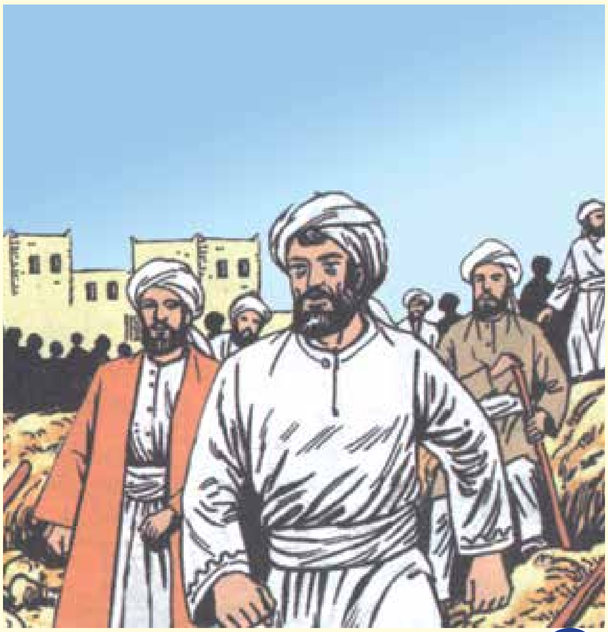

AMERİKALI CİCİ KONUK

Hikâye

Feride, kızım, ya koş, bak, Zümrüt niye ağlıyor? Yine mi...

Şimdi, ana! Geldik geleli böyle ağladığı yoktu. Bir şeyi var her halde...

Feride teyze hemen kapıdan dışarıya fırladı. Orada ne görsün! Zümrüt Metinin elinden kabak oyuncağı almak istiyor. Kabil ağabeyi onu kırdan getirdikleri kabaklardan yapmıştı.

Zümrüt, bir eliyle Amerikadan getirdikleri parlak, kırımızı arabayı Metine uzatıyor, diğer eliyle de kabaktan yapılmış "motopedi" onun elinden çekip almaya çalışıyordu. Kabak "pat-pat" ona daha ilginç gelmişti. Fakat Metin de şılak, parlak Amerikan otomobiliyle oynamaya bıkmıştı. Artık ne ışıkları yanıyordu, ne de ses çıkarıyordu.

Kabil ağabeyleri okula gitmeden hemen asmalık altında bulduğu sarı, yassı kabağın ortasını delmiş, sonra iki gündöndü sapı alarak onlara "pat-pat", yani "motoped" yapmıştı. Üstelik kabağa üç de bıyırgan yaprağı taktıktan sonra asfalt üzerinde yürütmeye başlayınca çocuklar keyiflerinden bayıldılar. Bu acayip köy oyuncağına en çok sevinen de Zümrüt, olmuştu. Zümrüt, Amerikanın büyük şehirlerinden birinde dünyaya gelmiş olduğundan orada ne kabak, ne gündöndü sapı görmüştü. Kaldı ki, böyle acayip bir oyuncak ilk defa görüyordu.

Kabil ağabeyi bu oyuncağı nasıl yürüteceğini gösterdikten sonra ilk önce Zümrüde vermişti. Zümrüt, oyuncağın inceliğini çabuk kavradı. Özellikle yapraklar asfalta çarptıkça çok ilginç bir şapırtı çıkıyordu ki, ne otomobil, ne motoped gürültüsüne benzemiyor, ama yine de hoşuna gidiyordu.

Ondan sonra "pat-pat"ı Metin aldı. O, daha şımarık olduğu için "motopedi" yandaki tozlu sokakta sürmeye başladı. O koştukça motopedin yaprakları korkunç toz bulutu koparıyor, fakat Metin ona aldırış etmiyordu. Zümrüt, bir ara ona baktıktan sonra o da alıp tozlu sokakta "pat-pat" koşturmak istedi, fakat hepsi birden karşı koydular, çünkü o henüz yeni misafirdi, ayakkabılarını ve üstünü başını tozlayacaktı. O nedenle önce Metinden oyuncağı Damla istedi, fakat o Damlaya vermedi. Zümrüdün biraz yalvarmasını istiyordu.

Metin tozlu sokakta birkaç defa daha dolanıp durdu, fakat sokağın üst başından eşek arabasıyla Hanife nine görününce asfalta çıktı. Hanife nine yanından geçerken basbayağı da utandı. Zira "Koskoca çocuk böyle toz, içinde oynuyor!" dedirtmek istemezdi. O nedenle "pat-patı" Damlaya verdi. Damla da alır almaz Zümrüde verdi. Metinin bu işe canı sıkıldı ama sustu, zira Zümrüt birçok defa Amerikadan getirdiği oyuncağını ona vermişti. Şimdi farları ışımıyor, klaksonu ses çıkarmıyordu artık ve ilginç bir tarafı kalmamıştı. Üstelik bu minik Amerikalıya nasıl oyuncaklarla oynadıklarını göstermek istiyordu. Onlar, bu oyuncakları çokçası kendileri yapıyorlardı. Gidip Zümrütten Türkçe motopedi istedi, fakat Zümrüt onun ne dediğini anlamadı. Geldi geleli sadece birkaç Türkçe kelime bellemişti. En çok hoşuna giden sözler: "Kaç burdan!", "Ver bana!" idi. Anası durmadan ona Türkçe konuşsa da o, ne denildiğini anlamak istemiyordu. Amca çocuklarının adlarını da zor belledi. En çok hoşuna giden Damlanın adıydı. Durmadan "Damla!.. Damla!!!" diye onu şarkı gibi tekrarlayıp duruyordu.

Metin halâ ne kadar toz koparabildiğini Zümrüde göstermek istiyordu o yüzden: "Ver!.. Ver onu!.." dediyse de Zümrüt kendi dilinde "Nou!.. Nou!.." diyerek vermiyordu.

O zaman Metin hambar önüne giderek oradan lager tekerlekli arabasını alıp getirdi. Zümrüt bu defa da hemen yanına koştu. Arabaya binmek istedi. O zaman Feride teyze yanlarına vardı ve Zümrüde İngilizce bir şeyler söyledi. Zümrüt hemencecik ağlamayı kesti. Anası Kabil ağabeyinin ona daha güzel oyuncak yapacağını vaadetmişti. Zümrüt anasına bir şeyler söyledi, fakat diğer çocuklar ne dediğini anlamadılar. Anası bu defa Türkçe olarak:

- Kim sana uçağa böyle oyuncak almana izin verecek! Burada ne kadar oynayabilirsen oyna. Başka vakit yine geldik mi, sana yeni, daha güzel oyuncaklar yapacaklar! dedi.

Zümrüt artık ağlamaz olmuş, gözleri ışımıştı.

İsmail A. ÇAVUŞEV

Gül Düşün!

Sümeyra Değirmenci

TURİST

Temel boğazda tekneyle turist gezdiriyormuş, bir gün bir Amerikalıyı alıyor, başlıyorlar gezmeye... Turist falanca sarayı görüyor.

„Bu ne kadar zamanda yapılmış diyor" Temel de: „5 yılda diye cevap veriyor"... Adam:

„Yazık bizde olsa 1 yıl.." Biraz sonra filan camiyi görüyor:

„Bu ne kadar zamanda yapılmış" diye soruyor.. Temel de:

-" 2 yıl" diye cevap veriyor... Turist:

-" Yazık be bizde olsa 3 ayda biterdi" diyor. Temel sinir oluyor duruma.. Biraz sonra bir tarihi yapı daha görüyorlar.. Gene soruyor turist.. Temel..2 ay diyor, adam gene yazık be bizde olsa 1 haftada biter, diyor. Temel iyice sinirleniyor. Tam o sırada boğaz köprüsünün altına geliyor.. Adam yukarıyı göstererek:

- Bu köprü ne kadar zamanda yapıldı diyor.. Temel şaşkın şaşkın bakışlarla kafayı kaldırıp:

- „Hangisi? Bu mu? Bilmem, bu dün burda yoktu daa.."

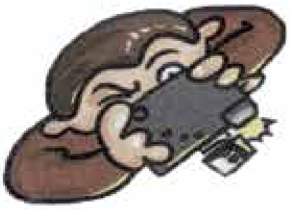

VESİKALIK

Dursun iş için müracaatta bulunmuş. İşe alınması için bazı evraklarla birlikte 8 adet de vesikalık fotoğraf istemişler. Ancak Dursun vesikalık fotoğrafın ne olduğunu bilmiyormuş. Hemen akıl hocası Temel'in yanına koşmuş.

Durumu anlatmış. Temel: Bildiğim kadarıyla vesikalık fotoğraf belden yukarı çekilen fotoğraftır. Sen şuraya çukur kaz içine gir. Ben de fotoğraf makinesi getireyim. Fotoğrafını çeker veririz demiş. Dursun başlamış çukur kazmaya, temel fotoğraf makinesi getirmeye gitmiş. Temel bir de gelmiş ne görsün. Dursun 8 tane çukur kazmış. Temel: Dursun niye 8 çukur kazdın demiş.

Dursun: 8 vesikalık lazım ya.. Temel: Ben zaten 8 tane fotoğraf makinesi getirmiştim.

AYI

Temel askere gitmiş.
Temele sormuş komutanı:
- Temel, ayı görsen ne yaparsın demiş?
Temel:
- Vururum, komutanım, demiş. Komutan:
- Silah yoksa,
- Taş atayrum, komutan.
- Taş yoksa!
- Ağaca çıkayrum, komutan.
- Ağaç yoksa!
Temel sinirlenmiş:
- Komutanım, siz ayıdan yana mısınız benden mi?

JİP

Temel bir gün gölde balık avlamaktadır. Yanına jipiyle bir adam yaklaşır ve Temel'e:

Çok derin mi ağabey göl? der.

Temel:

Yok, kurban, geçer senin jip der.

Ve sonra jip batar ve adam açılan kapıdan güç bela kurtulur, soluğu Temel'in yakasında alır:

- Hani geçerdim ölüyorduk bee! der.

Temel:

-Ne bileyim ben, demin bir ördek geçiyordu boynuna geliyordu...

BULMACA GEZEGENİ

Nereye?

Vanili'nin canı sıkılmış. Oynamak için bir yere gitmeye karar verdi. Nereye mi? Aşağıdaki kelimelerden birer harf eksilterek açıklamalardaki kelimeleri bul. Artan harfler nereye gittiğini gösterecek.

K	A	S	A	P					
A	R	A	K	A					
S	A	K	A	R					
H	A	L	K	A					

AÇIKLAMALAR:

1- İçinde para ve değerli eşyalar saklanır.
2- Siyah.
3- Bir kuş türü.
4- Babanın kız kardeşi.

Sudoku!

3x3'lük kutulardan oluşan her bölümde 1'den 9'a kadar olan rakamlar sadece bir defa olacak. Bu sayıları öyle bir koyacaksın ki; yukarıdan aşağıya, soldan sağa sadece bir kez kullanılmış olacak.

				5	4			
	9	1		3		5	7	
	6		2	7			3	
8				6		7		
7	3	9				2	6	1
		4		9				5

Labirent

Vanili Pati'nin yanına gitmek istiyor. Sizce hangi yoldan gidebilir?

Hangisi Aynı!

Sevimli Bıdık'lardan sadece iki tanesi aynı. Sizce hangisi?

Bul Bakalım!

Her karakter bir rakamı temsil ediyor. Yukarıdan aşağıya ve soldan sağa toplanmış olan rakamlardan yola çıkarak boş yere hangi karakterin gelmesi gerektiğini bulur musun?

Bizimkiler!

Kitaplarda sürekli beraber olduğumuz kahramanları tabloya karışık olarak serpiştirdik. Bu kahramanları bulur musun?

NASRETTİN HOCA-KELOĞLAN-KİBRİTÇİ KIZ- ÇİRKİN ÖRDEK-KURŞUN ASKER-KAPLUMBAĞA-TAVŞAN-KARINCA-AĞUSTOS BÖCEĞİ.

K	İ	O	İ	K	I	S	A	İ	R	N	S	İ	K	A	R	I	N	C	A	İ	N	A
U	M	O	M	M	S	M	M	O	M	R	M	O	M	R	M	S	M	M	O	M	N	Ğ
R	Y	U	K	A	R	I	Y	Y	R	Y	O	Y	Y	Y	O	Y	R	Y	İ	N	E	U
Ş	N	S	N	R	N	S	O	N	N	N	R	Ç	N	S	N	R	N	N	S	N	R	S
U	B	A	Y	A	T	B	B	O	B	N	N	A	Ş	V	A	T	B	N	Ü	G	Z	T
N	Ş	Ş	Ş	Ş	Ş	O	Ş	Ş	Ş	Ş	Ş	E	Ş	E	Ş	Ş	O	Ş	O	Ş	Ş	O
A	Ö	S	T	E	R	İ	Ş	L	İ	G	Y	G	G	Y	G	R	G	S	G	R	O	S
S	N	A	A	O	A	N	A	S	R	E	T	T	İ	N	H	O	C	A	K	A	A	B
K	O	O	Ç	O	O	O	O	S	O	O	V	O	N	Z	O	R	S	O	O	O	R	Ö
E	L	L	A	L	Y	L	L	I	L	L	A	L	L	L	L	N	S	L	Ç	L	L	C
R	K	K	L	K	N	K	N	K	K	K	Ş	K	K	P	K	A	L	N	A	R	A	E
G	G	G	I	G	A	G	G	G	G	N	G	G	G	A	G	L	G	İ	G	R	N	Ğ
Ç	Ç	Ç	Ş	Ç	M	Ç	Ç	İ	Ç	Ç	Y	Ç	Ç	H	Ç	Ğ	Ç	R	R	Ç	Y	İ
A	Y	A	K	A	Ş	A	A	R	A	A	A	N	A	A	A	O	A	Ğ	A	R	A	B
K	A	P	L	U	M	B	A	Ğ	A	C	D	Y	D	L	D	L	D	E	D	Y	D	Ü
N	S	S	N	S	Ş	S	S	E	S	E	S	S	S	I	S	E	Y	R	E	K	S	Y
H	Y	N	H	Y	H	Y	H	H	H	M	H	H	H	S	H	K	H	S	H	T	S	Ü
Y	U	R	U	O	U	R	U	U	U	İ	Ç	İ	R	K	İ	N	U	U	N	U	U	K
K	Ö	T	Ü	K	N	K	K	Y	K	K	K	S	K	Y	Ü	K	S	E	K	Y	K	K
Y	O	N	R	O	İ	U	L	O	D	O	Y	O	O	R	Y	O	R	O	Y	R	O	Y
R	R	O	Y	R	R	R	O	R	R	Y	R	Z	I	K	İ	Ç	T	İ	R	B	İ	K
G	O	R	N	G	E	R	G	O	G	N	G	U	G	G	N	G	R	G	G	R	G	N
Ç	İ	R	K	İ	N	Ö	R	D	E	K	P	K	P	P	P	P	P	U	L	Ğ	A	M

На земята се случват интересни неща. Оставам смаян от всичко видяно. Изпълвам се с вълнение от разцъфването на една роза — на едно цвете. Привлича вниманието ми пеперуда, която лети със своите пъстри и многоцветни крила. Стотиците явления, свързани със слънцето, звездите, луната, облаците, дъжда, снега, пчелите, мравките ме карат да се замисля. Питам по-големите от мен: „Как са се появили?“, а те ми отговарят: „Аллах знае“. Питам: „Кой ги създаде?“ Отговарят ми: „Аллах“. Много искам да видя Аллах. Искам да го опозная. Много ли е силен? Всичко ли, което поиска може да направи? На какво прилича? Как постъпва, когато му се приспи? Обича ли ни?

МЮСЮЛМАНСКО ИЗПОВЕДАНИЕ – ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО | e-mail: publishing@grandmufti.bg

grandmufti.bg | @grandmuftibg | grandmufti.bg | www.grandmufti.bg

АМЕРИКАНСКО ГОСТЕНЧЕ

Разказ

Фериде, кързъм, я виж защо плаче Зюмрюд? Да не би пак...

Ей сега, мамо! Откак сме тука не е плакала така. Сигурно й има нещо.

Леля Фериде бързо изскочи вън и какво да види: На двора Зюмрюд се мъчеше да издърпа от ръцете на Метин тиквената играчка «мотопед», който беше й направил батко им Кабил от тиквите, които бяха докарали от нивата.

Зюмрюд подаваше с едната си ръка колата, която бяха донесли на идване от Америка, а с другата дърпаше да вземе тиквения мотопед, който й беше много по-интересен. Но на Метин също беше му омръзнало да играе с лъскавия автомобил, на който светлините му вече бяха изгаснали и не издаваше никакъв звук.

Батко им Кабил преди да тръгне на училище набързо отиде под асмата и избра една плоска, жълта тиква, проби я в средата, после взе две слънчогледови стъбла и направи «мотопед». Той му закачи на три места листа от бъзе и като взе да търкаля по асфалта децата умряха от удоволствие. Най-много на тази чудна селска играчка се зарадва Зюмрюд, която се беше родила и израснала в голям американски град, където не беше виждала нито тиква, нито слънчогледови стъбла, а камо ли такава необикновена играчка.

Батко й Кабил след като показа как се движи този мотопед подаде да покара първо на нея. Тя се оказа сръчно момиче и бързо схвана тънкостта на играчката. Особено много й хареса как листата от бъзе пляскаха по асфалта и издаваха много смешен шум. Той не беше нито шум от истински мотопед или от кола и все пак й бе интересно.

След нея мотопеда взе Метин и понеже беше по-опърничав, взе да го кара по съседната прашна улица. Той тичаше след мотопеда, който дигаше облаче прахоляк, но Метин не му обръщаше внимание. Тогава Зюмрюд му завидя и поиска и тя да кара по прашната улица. Но всички й се противопоставиха, понеже била гостенка и щели да се напрашят дрехите и обувките й. Затова първо Дамла се опита да вземе от Метин играчката, но той не й даде.

Метин направи два три кръга по прашната улица, но когато оттам се показа магарешката каручка на баба Ханифе, той излезе на асфалта. Когато тя минаваше покрай него, той чак се засрами, че е голямо момче, пък играе с такива играчки. И взе че я отстъпи на Дамла. Дамла пък от своя страна я подаде на Зюмрюд, при което на Метин му стана криво. Зюмрюд много пъти му беше давала своя автомобил, но сега, след като фаровете му вече не светеха и не издаваше никакъв глас, не му беше интересен. Пък му се искаше още малко да покаже на това американче с какви играчки си играят те. Той отиде и поиска мотопедчето от Зюмрюд на турски, но тя почти не разбираше какво й говори той. Откакто си бяха дошли бе научила само някои думи, които й се струваха интересни като «кач бурдан", „вер бана!» Майка й непрекъснато говореше на турски, но тя така и не разбираше какво й се казва. Трудно научи и имената на братовчедите си. Най-много й допадаше името на Дамла. Тя често я повтаряше като песен: „Дамла!.. Дамла!.."

Метин не се отказваше от намерението си Зюмрюд да види колко много прахоляк може той да вдигне във въздуха и взе да й вика: «Вер! Вер ону!.." Но Зюмрюд му отказваше: «Ноу!..Ноу!.."

Тогава Метин отиде при хамбара и извади оттам лагерничето и взе да се вози на него. Зюмрюд отново отиде при него и взе да му прави знаци да стане, за да седне тя. Тогава леля Фериде отиде при тях и каза нещо на английски на Зюмрюд. Тя спря да плаче. Беше й обещала батко Кабил да й направи още по-хубав мотопед. Зюмрюд каза нещо на майка си, но децата не я разбраха. Майка й пък отговори на турски:

- Че кой ще ни разреши в самолета да качиш такава играчка? Ще си играеш тука, пък друга година като дойдем, ще ти направят нова, по-хубава.

Сега вече Зюмрюд бе спряла да плаче и очите й се смееха.

Исмаил А. ЧАУШЕВ

възнамерявала по мирен път да уреди нещата. Затова решила, че по-разумно ще бъде да изпрати подаръци на Хз. Сюлейман. Птицата Худ худ, която следяла всичко това, незабавно съобщила на Хз. Сюлейман.

Хз. Сюлейман наредил да се организират по най-добрия начин посрещането на посланиците й. Състояло се толкова величествено и бляскаво тържество по посрещането им, че езика им се схванал, защото величието и блясъка ги бил омагьосал. Когато слушали думите на Хз. Сюлейман посланиците го гледали с възхищение. Хз. Сюлейман рекъл:

- Много ви благодаря за даровете. Както виждате Аллах Теаля премного ни е дарил. Нямах нужда от вашите дарове. Но ако вие искате да ми доставите удоволствие, то аз ще ви помоля да оставите да се кланяте на слънцето. Кланете се единствено пред Всевишния Аллах. Ако не приемете това, което ви казвам, ще съкруша страната ви с моята мощна армия!

При тази величествена гледка посланиците се разтреперали. Те едва успели само да кажат: «Както повелите!» И си заминали.

Като слушала разказите на посланиците си владетелката на страната Себе - Белкъс много се учудила и се трогнала. Тя разбрала, че не би могла да се противопостави на Хз. Сюлейман. Нямала друг изход освен да се съгласи с него. Тогава решила да го посети.

Преди да тръгне на път, Белкъс скрила своя трон, който нямал равен на себе си в един сандък и го заключила в стая, където можела да влезе само тя. Хз. Сюлейман знаел, че Белкъс е склонна да вярва. Но все пак той искал да й покаже чудо, с което да улесни преминаването й във вярата. За целта събрала всички хора, джинове и животни, които му се подчинявали и им рекъл:

- Белкъс идва при нас на гости. Има ли някой измежду вас който да ми донесе нейния трон преди тя да дойде?

Докато Хз. Сюлейман да отвори очи един от вярващите и знаещите му доставил трона на Белкъс.

След като Хз. Сюлейман обследвал трона й, наредил да направят някои промени по него. После заповядал да се построи кристален дворец и трона й да се постави там.

Хз. Сюлейман посрещнал с небивали почести Белкъс и право я завел в двореца. Когато видяла трона, Белкъс направо се побъркала и рекла: «Досущ като моя трон!» Хз. Сюлейман й казал:

- Наредих да го докарат от страната ви, за да ви посрещна. Заповядайте, седнете на трона си!

Тъкмо, когато Белкъс се канела да седне, рекла да дигне полите си, за да не се намокрят. Хз. Сюлейман й рекъл, че басейнът е покрит със стъкло и полата й няма да се намокри. Този мотив в Коран-и керим се разкрива по следния начин: «Рече й се: «Влез в двореца! «И когато го видя, помисли го за вир, иоголи глезените си. Рече /Сюлейман/: «Това е гладък дворец от кристал». Рече тя: «Аллах мой, бях угнетила себе си, но заедно със Сюлейман се отдавам на Аллах, Рабби на световете!» (Немл, 44)

Това, което видя помогна тя да си възвърне вярата. Сега разбирала колко много е грешала, когато се кланяла на слънцето. Ето Аллах Теаля с колко много неща и с какви богатства бе дарил Хз. Сюлейман

Белкъс повярва. Тя заяви, че вярва в Аллах Теаля, единствения Творец на световете. По-късно Хз. Сюлейман и Белкъс се оженили.

Хз. Сюлейман управлявал в продължение на 40 години. Преди да почине наредил да му построят гробница, при която работили джиновете. Един ден той отишъл да контролира строежа, облегнал се на жезъла си и наблюдавал кой как работи. В това положение той бил отдал душата си на Аллах Теаля. Джиновете дори не са го забелязали. Те, които мислели, че предварително знаят какво ще се случи не са разбрали за смъртта на Хз. Сюлейман, който дни наред е стоял така подпрян на жезъла си.

Никой не смеел да дойде при него и да го попита за нещо. През това време един дървесен червей проял жезъла му, който всеки ден изтънявал. Мястото е било на Месджид-и Акса. Когато приключил строежа и червеят бил привършил работата си. Тъй като жезъла не можел повече да носи тежестта му Хз. Сюлейман се строполил на земята. Едва тогава хората и джиновете се стекли да го видят и едва тогава установили, че той си бил починал.

ПЕЙГАМБЕРЪТ, КОЙТО РАЗБИРАЛ ЕЗИКА НА ПТИЦИТЕ

ХЗ. СЮЛЕЙМАН

Айше ЕРЯМАН

Давуд /а.с./ имал девет синове.

Той много обичал сина си Сюлейман. Още като малък той винаги отсъждал справедливо и с това си качество направил впечатление на баща си.

При смъртта на баща си той е бил на дванайсет години, когато наследил трона и се заел да управлява страната си. Когато се качвал на трона, Аллах Теаля бил повелил: «Ще ти дам всичко, каквото пожелаеш!» Тогава Хз. Сюлейман едва можал да каже:

Я Рабби! Няма съмнение, че Ти Си най-добрият сред даряващите. Щом като е така, дари ме с управление, което никой няма да може да постигне.

При тази негова молба Аллах Теаля му поверил ветровете, джиновете и животните. Научил го на езика на мравките и на птиците.

След това Хз. Сюлейман изградил многобройна и силна армия, която се състояла от хора, джинове и птици. А двореца, който наредил да му построят изградил със сиянията на вярата и бляскавия ум, който му бил даден.

Животът на Хз. Сюлейман е бил блестящ пример, който показва на цялото човечество колко мъдър и проницателен ум и колко широки хоризонти може да има всеки мюсюлманин, който вярва от сърце на Аллах. Когато той прекосявал долината на мравките, забелязал тяхната тревога и взел да стъпва внимателно, за да не ги настъпва.

Един ден птицата Худ худ, която имала за задача да открие и да достави вода на армията продължително време не се вестявала при него. Другите птици също така не знаели къде се дянала тя. Това положение много ядосало Хз. Сюлейман. По едно време птицата Худ худ се появила и цялата разтревожена взела да разказва на Хз. Сюлейман:

Научих нещо, което вие не знаете. Стигнах до страната Себе. Там се запознах с владетелката й Белкъс и народа й. Бяха изоставили Аллах и се кланяха пред идоли!

Хз. Сюлейман отначало не повярвал на думите й. Помислил, че птицата Худ худ ги казва, за да прости дългото й отсъствие. Тогава той се обърнал към птицата:

Ще проверя дали ми говориш истината. Ще напиша писмо, което ще връчиш на владетелката, за която ми говориш.

Като й връчиш писмото вземи и се скрий някъде, където да не те вижда. После ела и ми разкажи как тя постъпи след като прочете писмото. Птицата Худ худ незабавно отнесла писмото. Когато Белкъс получила писмото, много се развълнувала. После повикала везирите си и им разказала случая:

- Получих писмо от владетел на име Сюлейман. Той настоява да спрем да се кланяме пред слънцето, а да се кланяме пред единния Аллах.

Като чули това везирите й заявили, че не ги е страх от нищо и ако се наложи са готови да се бият. Само че султан Белкъс

- Знаеш, че яденето ни е много малко. Да не вземеш да ме изложиш пред Расулюллах и сахабиите!

Хз. Джабер по едно време отишъл при Пейгамбера ни и му рекъл:

- Я Расулюллах! Вкъщи имаме нещичко за ядене. Вие и още няколко души да отидем и да хапнем по малко!

- Колко ядене имаш? - попитал Расулюллах.

- Едно яре и малко ечемичен хляб!

- О, браво! И много и вкусно нещо! Кажи на съпругата си, да не сваля яденето от печката преди да дойда!

След това на висок глас се обърна към копаещите наоколо:

- О, хора! Ставайте! Отиваме на гощавка у Джабир!

По призива на Пейгамбера ни хилядата

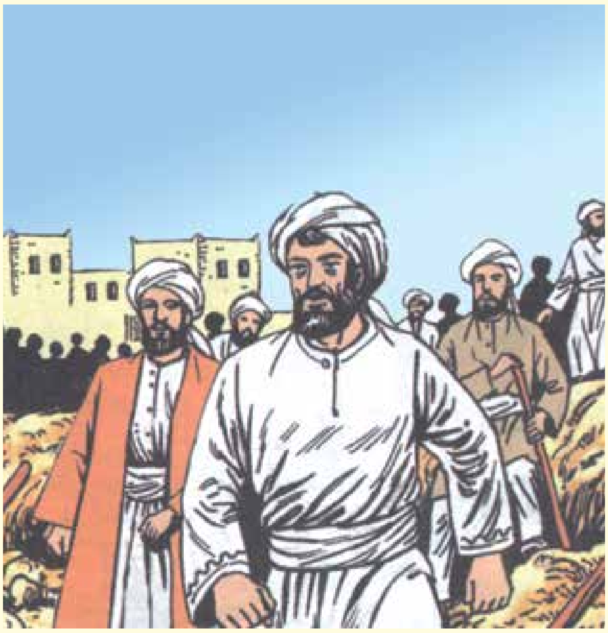

души от мухаджирите и енсара се изправили и излезли от трапа. Хз. Джабир ги погледнал с учудване и помислил за яденето, което имали вкъщи. Просто не знаел какво да предприеме. Той с тревога отишъл вкъщи и рекъл на жена си:

- Аллах да ни е на помощ! Расулюллах с хиляда души ни идва на ядене! Какво ще правим сега?

- Расулюллах не те ли попита колко ядене имаме?

- Попита ме. И аз му казах.

- Е, добре, ти ли ги покани всичките или Расулюллах?

- Расулюллах!

- Тогава не се безпокой! Той все ще намери изход.

Скоро Пейгамбера ни пристигнал със сахабиите. Расулюллах им наредил на групи от десет души да влязат вътре и да седнат на софрата. След това прочел молитва за берекет и започнал да раздава хляба като на всяко парче отгоре слагал по малко месо. Всички мюсюлмани седнали, яли и се наяли. Тогава Хз. Джабир и жена му погледнали яденето. Като че ли от него не бяха взели нищо. Това било истинско чудо на берекет! Тогава Пейгамбера ни казал:

- Остатъка яжте вие вкъщи и предложете на съседите, защото и те гладуват.

След това невиждано чудо мюсюлманите придобили повече сили и увереност. Сега вече копаели с още по-голямо старание и усилие. Затова траповете били готови шест дена преди враговете да пристигнат.

Чудо Берекет

Хайреддин ЕКМЕН

Преди трапната война мюсюлманите в Медина започнали усилена подготовка за битката, която предстояла. По предложение на Салманъ Фариси, който бил сахабе от Иран, решили да изкопаят дълбоки трапове около града. Скоро след това започнали изкопните работи. През това време враговете тръгнали от Мекка и напредвали към Медина. Преди те да стигнат до Медина траповете трябвало да бъдат готови. Затова мюсюлманите работели денонощно без да се спират. Хз. Мухаммед работел наравно с тях. Копаел, товарел, пренасял пръст. По едно време им се изпречила някаква голяма скала, която никой не можел да помръдне. Тогава той взел един голям чук и с няколко удара разбил скалата на парчета.

Често мюсюлманите работели гладни, защото през същата година там настанала голяма и невиждана суша. Любимият ни Пейгамбер също гладувал. За да потиска глада си той дори връзвал камъни на корема си. Хз. Джабир бин Абдуллах /р.а./ видя омаломощеното тяло на Пейгамбера ни. Тогава отиде при жена си и й каза:

- Видях и разбрах, че Расулюллах е много гладен и изтощен. Никой друг не би могъл да устои на тоя глад. Имаме ли нещо за ядене вкъщи?

-Заклевам ти се, че освен това яре и няколко шепи ечемик нямаме нищичко друго!

- Щом е така, приготви нещо за ядене от тях!

Жена му смелила ечемика на ръчната мелачка, омесила тестото. Хз. Джабир през това време заклал ярето, нарязал го на парчета и сложил да се варят на огъня.

Жена му обаче го предупредила:

ЛАЛЕТАТА

ИЗВЕСТИТЕЛИ НА ПРОЛЕТТА

Саре ДЕМИРСОЙ

Пролетта дойде някак неочаквано и с цялата си красота. Тя вдъхна радост у всички. Дърветата се раззелениха, градините се обкичиха с различни цветя. А сред тях има едно, което със своята красота, изящество и финес привлича вниманието на всички.

Лалетата привличат вниманието ни не само със своята красота, но и с мястото, което заемат в нашата култура. Годините между 1718 - 1730 в Османската държава са известни като епохата на лалетата. През тези години отглеждането на лалета се превърнало в масова практика. Тогава са отглеждани около 840 вида различни лалета и всеки вид си имал свое име. Лалето като мотив започва да се използва при архитектурата, при украсите на джамии, тюрбета и чешми. Лалето става основната фигура при ебру, фаянсовите плочки и др. Най-важното при разпространението на лалетата обаче е че при написването на думите «лале» и «Аллах» се използват същите букви.

Родината на лалето е Средна и Предна Азия, но най-голямата си слава тя получава през XVI век, когато се разпространява от Истанбул в цяла Европа. Макар че холандците откриват лалето в Турция, но сега страната им е най-големият производител и износител на лалета. Просто в тази страна производството на лалета се превърнало в отделен сектор на икономиката на страната като отглеждане и износ.

Лалетата се размножават чрез лукчетата в земята. Засаждането им започва през месеците септември - ноември, а започват да цъфтят от февруари до месец май. Понастоящем в Турция отглеждат най-много 14 вида лалета. Лукчетата са покрити с прозрачна ципа. От тях израстват зелени листа, сред които разцъфват 1-2 цвята. У нас най-често се срещат червени, жълти, розови, бели и смесени цветове.

През този красив пролетен месец и вие се любувайте на изящен цвят, за да ги отглеждате в градините си.

Насреддин Ходжа

НИМА Е ВЪЗМОЖНО ОТ ВАРЕНО ЯЙЦЕ ПИЛЕ ДА СЕ ИЗЛЮПИ?

Веднъж един пътник привечер влязъл в един хан,
Ханджията кокошка му клал, яйца му пържил тогаз.
След това поканил пътника: «Заповядайте! Да ви е сладко!»
и пари не му поискал, да не се притесни, ще бъде жалко.
Времето си е време, като вятър прошумял,
и пътникът на връщане отново в този хан е ял.
Както са приказвали ханджията стари книжа взел,
Като видял това на пътника радостта му отлетял.
Ханджията рекъл: «Сметката е дълга, подробности много;
но дай петдесет хиляди, а остатъка остави...»
Да можеш и ти с честно сърце да вървиш..."
При тези думи пътника как да мълчи?
„К'во е това, ханджио? Една кокошка и яйца съм ял!..
Акъла ми не побира тази твоя сметка!»
„Вижте, господине, рекъл тогаз: Чак толкоз не се гневи;
ако тя снесеше за три месеца... Е-хе!..
Нима петдесет хиляди щяха да струват те?»
Тогаз човекът се усетил и играта разбрал,
и за кафето горчиво пет пари не дал.
Но вместо да се хванат двамата гуша за гуша,
решили при кадията да идат, той да ги слуша.
Но кой видял при кадия с празни ръце да се ходи?
Напълнил ханджията и двете си торби.
А пътника смел и честен и безгрешен,
Греховете си ли да носи, та да стане смешен?
И когато кокошките от дисагите излезли,
Ханджията тутакси делото спечелил.
Кадията към пътника се обърнал пак
„Ще му платиш, господине, рекъл, няма как!"
Ако имаш свидетели, доведи ги,
вратата на съда отворена е както преди!»
Когато рабът остане натясно незнайно кой,
кой ще му подаде ръка като свой?
И тръгнал пътника при Ходжа Насреддин,
дано той да му помогне бил решил.
„Иди, утре при кадията ме чакай!,
Делото ще доведем до печеливш край!»
Тогаз пътникът при кадията се върнал пак:
„Ходжа ефенди ми е свидетел! Няма как!.."
Сутринта кадията за Насреддин се сетил:
„Кога пък тоз Ходжа свидетел е бил!"
А Ходжа ефенди не бързал в съда да ходи,
Притеснил се кадията, чай след чай пил.
Сетне Ходжа ефенди с тревога пристигнал,
Кадията го кани като ръка вдигнал:
Ядосан е бил, зер Ходжа работата ще развали,
„И за делото закъснявате нали?.."
Това е съд! За детска игра ли го взехте?
- Извинете, господин кадия, настигна ме беда голяма,
исках да ви питам, та нали в таз работа срам няма.
Като идвах насам съдружникът ме срещна,
поиска си житото, а аз нямам какво да му дам!
Защото за булгур сварил бях цялото жито,
а то - за семе искал човекът пусто.
Тогаз кадията ядосан до край извикал:
„Страх от Аллах имай! Нима може,
Сварено жито за семе да служи!»
В този миг Ходжа ефенди леко му мигнал:
„По-полека, господине, тук ти малко залитна!
Не ти ли беше малко неудобно когато,
за всеки ден по яйце да вземеш от кокошка вряла?
Щом от варено яйце пиле може да се роди,
защо със сварено за булгур жито да не му се угоди?

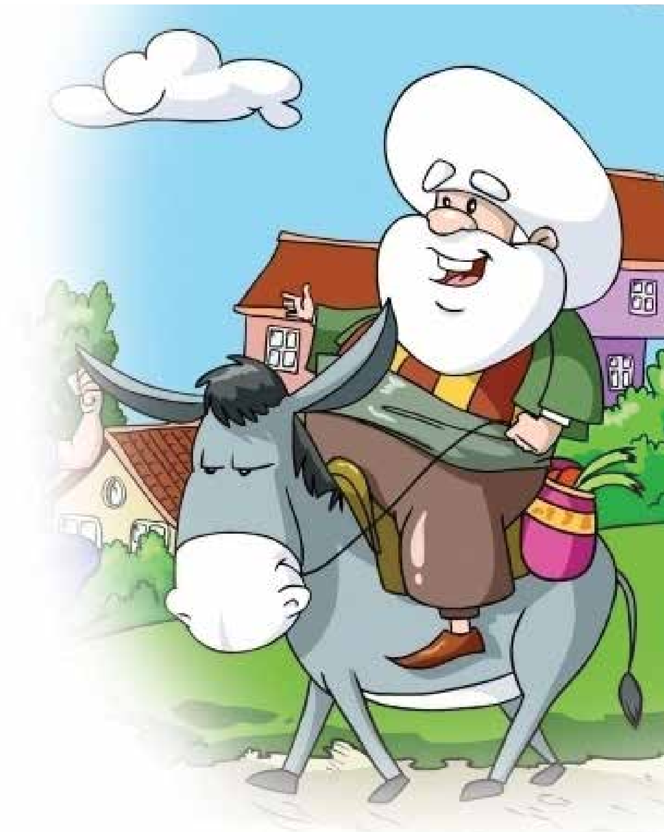

Хилял

Безплатно детско приложение на сп. “МЮСЮЛМАНИ”

Брой 4 2016